

NÁRODNÍ OBROZENÍ – POKRAČOVÁNÍ

NÁRODNÍ BUDITELÉ

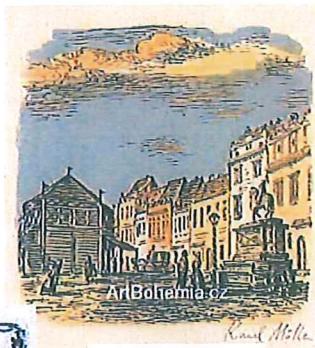
Fr. Palacký, Josef Jungmann, Josef Dobrovský

ČESKÉ NAKLADATELSTVÍ

Česká expedice – Václav Matěj Kramerius – noviny, kalendáře, knihy

DIVADLO

BOUDA – české divadlo, stálo na Koňském trhu (nyní Václavské nám.). Bylo dřevěná a vyhořelo.

KOČOVNÉ DIVADLO, LOUTKOVÉ DOVADLO

- divadelní spolky. Které jezdily po venkově a hrály České divadelní hry po hostincích
- loutkové divadlo – Matěj Kopecký
- Kašpárek

Divadelní dramatik – **Josef Kajetán Tyl** – psal divadelní hry v češtině. Autor divadelní hry **Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná hračka** – píseň **Kde domov můj**.

Vznikala první česká **MUZEA** – v Opavě, Brně a v Praze.

Zakládala se **ochotnická divadla, čtenářské spolky a vlastenecké kroužky**. Pořádaly se taneční zábavy, večírky – recitovaly se české básně, zpívaly české lidové písničky. Začaly se pořádat první bály – tančil se **valčík**. Vznikl český tanec **polka**. Ženy nosily šaty tzv. **krinolíny**.

krinolína

muzeum Opava

REVOLUČNÍ ROK 1848

Vzrůstala velká **nespokojenost národů** v říši s vládou Habsburků.

Nespokojeni byli i Maďaři. Byl opět posílen policejní dozor a nebyly dodržovány občanské svobody. Objevovaly se občanské nepokoje a povstání – **revoluce**.

Lidé žádali vydání **ÚSTAVY**, která by zaručila stejná práva všem občanům všech národností žijících v Habsburské říši.

Povstání byla potlačena a organizátoři byli vězněni v Brně na hradě Špilberk.

1848 – byla zrušena **ROBOTA**.

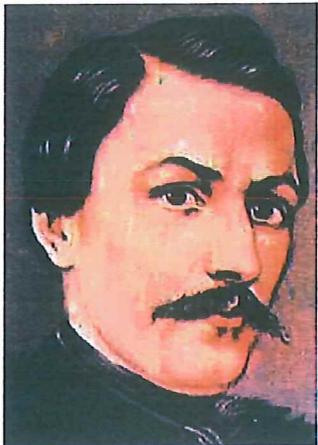
V roce **1848** nastupuje na trůn nový císař **FRANTIŠEK JOSEF I.**

- Vládl 68 let (od roku 1848 do roku 1916)
- Zavedl přísnou **CENZURU** (kontrolu tisku, divadla, knih ...)
- Vládl **ABSOLUTISTICKY** (tzn., že vládl sám bez parlamentu)

František Josef I.

Velkým kritikem vlády Fr. Josefa I. byl Karel Havlíček Borovský. Který byl i za své názory vězněn a byl odeslán do vyhnanství do italského Brixenu. K. H. Borovský byl novinář, spisovatel a básník.
Napsal: Tyrolské elegie, báseň Král Lávra atd.

Karel Havlíček Borovský

V této době působila spisovatelka **Božena Němcová** a spisovatel **Karel Jaromír Erben**. Sbírali lidové české pohádky, říkadla a písň a sepisovali je do knih.

BOŽENA NĚMCOVÁ	KAREL JAROMÍR ERBEN
POHÁDKY: Sůl nad zlato Pyšná princezna Sedmero krkavců O Perníkové chaloupce O princezně se zlatou hvězdou O Smolíčkovi O kohoutkovi a slepičce Kniha BABIČKA	POHÁDKY: Zlatovlánska Dlouhý, Široký a Bystrozraký Tři zlaté vlasy Děda Vševěda Otesánek Hrnečku, vař Rozum a štěstí Básnické sbírka KYTICE

PRACOVNÍ LIST – REVOLUČNÍ ROK 1948

PL

KONTROLA

9.4.

1. DOPLŇOVAČKA

Nespokojenost národů žijících v _____ s vládou Habsburků vedla v roce _____ k nepokojům a k povstání. Lidé si přáli vydání _____, která by uzákonila rovnost všech a zrušila by ponižující _____. I v Praze došlo k pouličním _____. Nakonec byla robota v Rakousku _____. Získané svobody však nový císař _____ začal omezovat.

Nabídka slov k doplnění:

Nepokojům, 1848, ústavy, zrušena, začal, Rakousku, robotu,

2. VYHLEDEJ VÝZNAM CIZÍCH SLOV NA INTERNETU

Slované žádali po císaři vydání konstituce. Co to je konstituce? _____

V Praze docházelo k pouličním bouřím a lidé proti císařské armádě stavěli barikády.

Co to je barikáda? _____

3. ANO – NE

PRACUJ S KNIHOU OBRÁZKY Z ČESKÝCH DĚJIN A POVĚSTÍ STR. 140-141 (zasláno v příloze) ✪

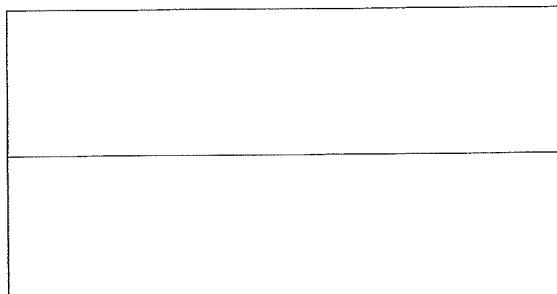
Ve druhé polovině 19. století vládl habsburský císař Ferdinand VI.	ANO	NE
V létě roku 1848 se do Prahy sjeli zástupci Slovanů.	ANO	NE
Velké shromázdění lidí se konalo na Václavském náměstí.	ANO	NE
V Praze proběhly nepokoje bez střelby.	ANO	NE
Císař zrušil robotu.	ANO	NE

4. POKUS SE NAPSAT ZNAKY

NEVOLNICTVÍ - _____

ROBOTY - _____

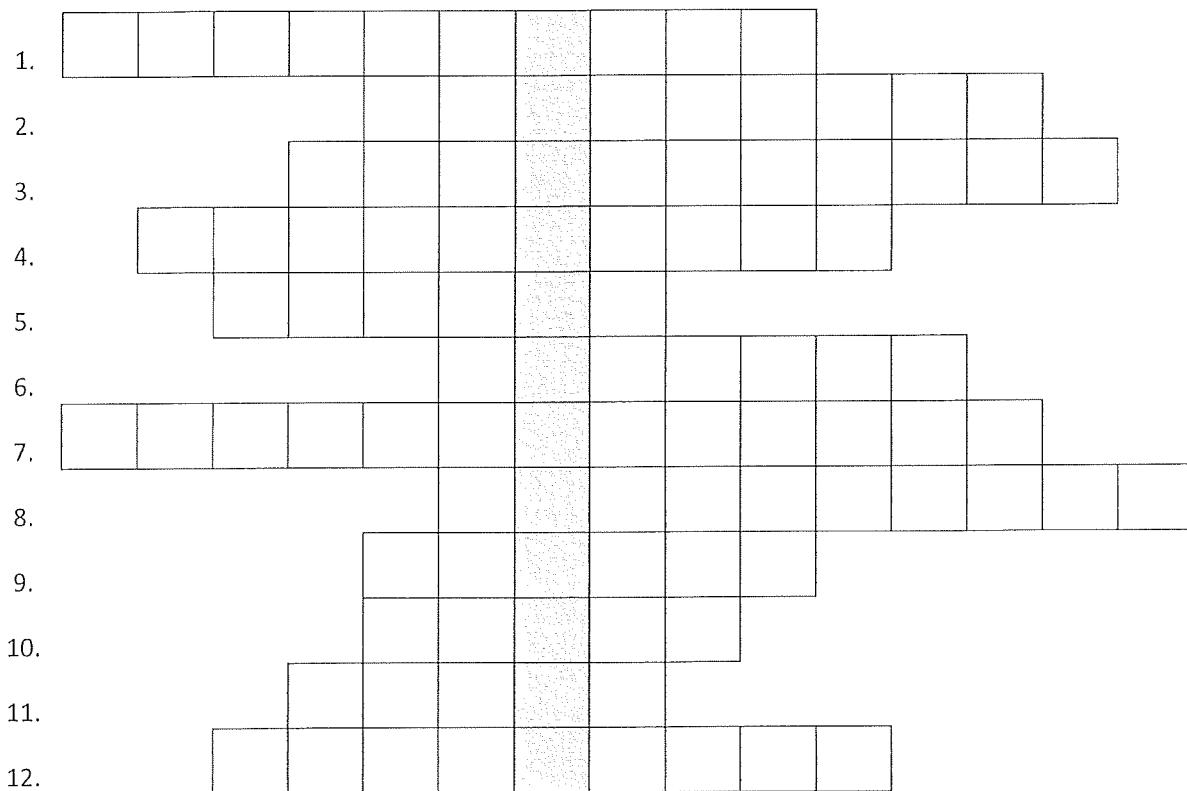
5. VYBARVI SLOVANSKOU VLAJKU

KONTROLA

9.4.

6. VYLUŠTI KŘÍŽOVKU A ZJISTI, CO SLOVO Z TAJENKY ZNAMENÁ

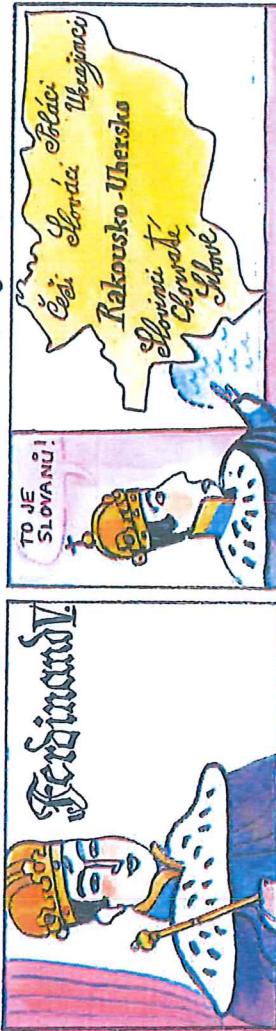
TAJENKA: _____

Co toto slovo znamená? (najdi na internetu)

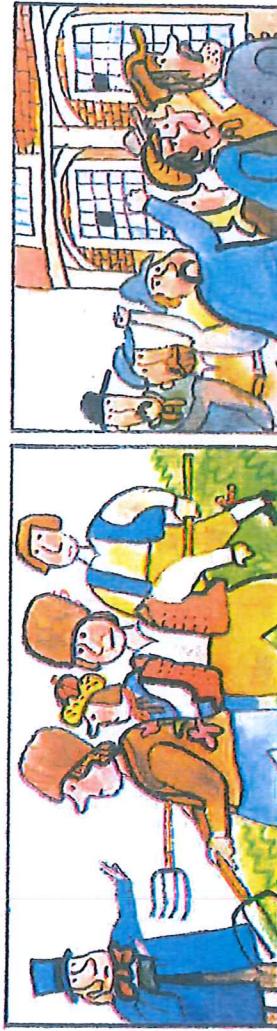
-
1. Habsburský císař v roce 1848
 2. Jazykovědec Josef ...
 3. Poslední královský rod na českém trůnu
 4. Vynález Prokopa Diviše
 5. Král Otec vlasti
 6. Vynález bratranců Veverkových
 7. Jediná žena na českém trůnu
 8. Divadelní hra, kde zazněla poprvé naše hymna
 9. Císař, který zrušil nevolnictví
 10. Kde ... můj
 11. Josef Ressel vynalezl lodní ...
 12. Stavební sloh, ve kterém vznikaly sgrafitové domy

* Přízona v říjnu 1848

č. 3 pl

Z mnoha národů, kterým panoval rakouský císař, byly na tom nejhůř národy slovanské. Také v Čechách to vřelo nespokojeností.

Na venkově sedláči odmítali obdělávat zdarma pánskou půdu, leckde se ji dokonce násilněm zmožili. Ve městech se bouřili dělnici proti malým mzdam.

Císař o tom všem věděl. Proto slíbil ústavu, která měla zajistit lidem více práv a svobody. Lidé přijali císařův slib s nadšením.

V létě roku 1848 se do Prahy sjeli zástupci všech Slovanů z rakouské říše. Žádali pro své národy stejná práva, jako měli Rakousané.

- 140 -

Tehdy začaly v Praze nepokoje. Císař poslal do Prahy vojáky. To Pražany pobouřilo. Na protest uspořádali na Koňském trhu, dnesním Václavském náměstí, velké shromáždění.

Potom se lidé pokojně rozcházeli. Proti nim stáli ozbrojeni vojáci s nasazenými bodáky. Na povel začali do lidí střílet.

Pražané hned vrhávali kameny z dlažby, převraceli vozy, hrázdili nábytek. Stavěli barikády, aby vojáky zadrželi. Začal boj.

Po pěti dnech vojenská přesila přece jen zvítězila. Mír však nenastal, nespokojenost rostla. A tak císař po několika měsících musel ustoupit alespoň v tom, že zrušil robotu.

- 141 -